

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośzeniem i w agencjach	2,65 „
Na pocztę, już z odnośzeniem	2,89 „
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 „
Na pocztę, już z odnośzeniem	8,07 „
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części — — — kwoty abonamentowej. — — —	

OGŁOSZENIA:

na 4 stronie 6 łam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 80 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guldenach. Trómaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowe ogłoszenia — — — się nie gwarantuje. — — —

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przedpoł.

Czwartek: Arkadiusza i Modesta mm.
Piątek: † Weronika i Glafiry pp.

CHOJNICE, piątek, dnia 13. stycznia 1928 r.

Słońca wschód 7.40 zachód 15.49.
Księżycy wschód 22.01 zach. 11.07.

Przeciw szkodliwym nastrojom.

Jesteśmy świadkami bardzo ciekawego zjawiska. Oto z chwilą rozpisania wyborów do Sejmu i Senatu, ustąpiła propaganda, prowadzona przeciw systemowi parlamentarnemu. Najzawziętsi sejmociercy, którzy przedstawiili parlament jako niepotrzebne a kosztowne gadulstwo, jako instytucję, która tamuje „silne rządy” w państwie i przeszkadza „naprawie Rzeczypospolitej”, zapalali nagie miłością do niej. Miłość ta nie jest bezinteresowna, bo wrogowie parlamentu gotowi są nie wzgardzić godnością poselską, niedawno jeszcze tak przez nich ponizaną. I rzecz bardzo znamienita: ci, którzy dążyli już przedtem do gruntownej reformy naszego ustroju, którzy już od szeregu lat wskazywali na wady rządów sejmowych, ci i nadal stoją na swoim stanowisku i wysuwają wyraźny program zmiany; a natomiast niedawni wrogowie parlamentu, dzisiaj, w agitacji wyborczej, zapomnieli o jego wadach. Nic dziwnego; żyjemy w kraju, gdzie myśl nie trwa nawet godziny.

Ale ta propaganda czysto negatywna, która niszczyła powagę władzy ustawodawczej, nie umiając niczego postawić na jej miejsce, zrobiła swoje. Wywołała ona nastroj zniechęcenia do tej instytucji, który może się łatwo wyrazić w objawie bardzo groźnym, bo w abstynencji wyborczej. Gdyby ta abstynencja miała być wszędzie jednakową, tak na prawicy, jak i na lewicy, tak wśród ludności polskiej, jak i wśród mniejszości narodowych, nie miałaby ona większego znaczenia. Niestety, jest inaczej. Sceptycyzm w stosunku do walki wyborczej jest silny szczególnie wśród inteligencji, wśród ludności chłopskiej, a natomiast żywiły radykalne stają do walki z wielkim rozpędem.

Ludzie pod względem społecznym umiarkowani, o wyższej kulturze politycznej, nie spodziewają się od parlamentu niczego dla siebie. Rażą ich nieraz formy życia politycznego, jako zbyt brutalne, zbyt pospolite. Mają oni zamiłowanie do wygody, a czasami... wolą się nie narażać, nie szarpać swoich nerwów. Wielu z uczuciem wyższości podkreśla swoją „apolityczność”, jako coś w rodzaju wyższej cnoty obywatelskiej. A tymczasem demagogia polityczna i społeczna oblecuje masom bardzo wiele. Budzi w nich wiarę w cudowną moc politycznej akcji, podnieca ich nienawiść klasową i w tej atmosferze uruchamia do walki szerokie masy.

I jeżeli zdarza się czasami, że w wyborach zwyciężają żywiły skrajne, to nie dlatego zwykle, że większość narodu stoi za nim. Źródłem zwycięstw lewicy jest przeważnie apatia i brak energii jej przeciwników. Co więcej, podobne to mają często wielkie przewroty społeczne. Historia różnych rewolucji wskazuje na to, że były one dziełem zorganizowanej mniejszości, która swoją wolę narzuciła biernej masie, swymi nastrojami i dążeniami dalekiej od dążeń rewolucyjnych. Gdy warstwy zainteresowane w utrzymaniu porządku społecznego, pogrążyły się w swoim dobrobycie, gdy sprawy publiczne przestają je interesować lub patrzą na nie wyłącznie pod kątem doraźnych

Sprawdzajcie spisy wyborców!

Pierwsze posiedzenie państwowej komisji wyborczej w Warszawie.

WARSZAWA. W poniedziałek odbyło się w Warszawie pierwsze posiedzenie państwowej komisji wyborczej pod przewodnictwem generalnego komisarza wyborczego. W posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele wszystkich klubów sejmowych, uprawnionych do uczęszczania w pracach komisji wyborczej. Na posiedzeniu przedłożone zostały sprawozdania

o przebiegu z dotychczasowych czynności, poddane rozwiązaniu komisji, szeregu zagadnień prawnych, dotyczących stosowania niektórych przepisów ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. Następnie posiedzenie komisji odbędzie się dnia 24 bm., tj. po ostatnim terminie, wyznaczonym do zgłoszenia list do kandydatów.

Nowy szef sztabu generalnego?

WARSZAWA. „A B C” podaje: Na stanowisku szefa sztabu generalnego ma nastąpić w najbliższym czasie zmiana. Dotychczasowy szef sztabu generalnego Piskor ma objąć jedną z kierowniczych

placówek w generalnym Inspektoracie armji. Szefostwo sztabu ma objąć gen. Rybak, który powrócił w tych dniach do kraju z zagranicy.

Kohn - serwatyci z Łodzi:

Blederman, Salzmann - Solański i Poznański,

stawiają rządowi ultimatum: „My na czele listy, albo — rozłam”!

WARSZAWA. Według obiegających pogłosek zanosi się na poważny rozdzwiel między konserwatystami a blokiem rządowym. Jak wiadomo, wszystkie grupy konserwatywne miały wydelegować swoich przedstawicieli do bloku rządowego. Zatarł wyniknąć na tle walki o miejsce w izbach ustawodawczych z okręgu łódzkiego. Początkowo na czołowym miejscu listy rządowej mieli kandydować do sejmu przemysłowiec Blederman i dr. Solański, oraz p. Poznański do senatu. Pragnąc

jednak pozyskać sfery robotnicze łódzkie, inicjatorzy bloku ostatecznie postanowili wycofać powyższe nazwiska i zastąpić je nazwiskiem dr. Sokołowicza, oraz b. posła Waszkiewiczza z N. P. R. lewicy. Wobec takiego stanu rzeczy niewiadomo, czy nie będzie zgłoszona osobna lista konserwatystów. Prasa sanacyjna pozostawia kwestję otwartą. Z ramienia P. P. S. w Łodzi kandydować będzie prezydent miasta b. poseł Ziemięcki.

Polska występuje z propozycjami bezpośrednich rokowań z Litwą.

WARSZAWA. Waldemar osławdził, w wywiadzie z przedstawicielem PAT'a, że oczekuje propozycji rządu polskiego w sprawie rokowań polsko-litewskich. Jak się dowiadujemy, propozycje te

będą mu udzielone w najbliższym czasie. Polska wystąpi oficjalnie z propozycją co do miejsca i czasu rokowań, a także spraw, które mają stanowić przedmiot rozmów.

Czy dekret prasowy obowiązuje?

Sąd Najw. wyda w tych dniach orzeczenie.

WARSZAWA. Sąd najwyższy na pełnem posiedzeniu sędziów ze wszystkich trzech dzielnic wyda wkrótce orzeczenie w kwestji, czy dekret prasowy, pomimo uchyleńa go przez Sejm, nadal obowiązuje.

Orzeczenie to będzie wydane w sprawie redaktora odpowiedzialnego „Głosu Lubelskiego”, który na łamach swego pisma podał pewną wiadomość o jednym z sędziów sądu apelacyjnego w Lublinie.

Sprostowanie sędziwego redakcja „Głosu Lubelskiego” nie zamieściła na czas. Wobec tego sędzia wystąpił przeciw dziennikowi na drogę sądową.

W sądzie pierwszej i drugiej instancji

korzyści, to wtedy podpisują na siebie wyrok śmierci.

Nikt temu nie zaprzeczy, że w Polsce dążenia rewolucyjne są bardzo silne. Czem jest dla komunizmu akcja wybor-

cza? Jest próbą siły, jest dobrą sposobnością rozwinięcia rewolucyjnej propagandy. Przy wyborach komunalnych szły po wielkich miastach dziesiątki tysięcy zwolenników komunistów, głoszących

na unieważnione listy. Należy się liczyć z faktem, że bez względu na to, jakie przysły nasz parlament będzie miał znaczenie polityczne, wybory same przez się będą próbą siły, dowodem energii politycznej różnych warstw narodu i jego stronnictw.

Już choćby z tego powodu nie wolno nikomu lekceważyć tych wyborów, powołując się na argument, że przysły Sejm nie będzie miał żadnego znaczenia. A zresztą na czem ten argument jest oparty? Czy dzisiaj, przy wielkiej płynności stosunków politycznych w Polsce, może kto powiedzieć, jaka będzie rola Sejmu? Jeden objaw już jest widoczny: oto ci, którzy niedawno jeszcze zwalciali Sejm, dzisiaj chcą się z nim godzić. Nadzieje na to, by przysły Sejm, w razie gdyby lewica była w nim silnie reprezentowana, będzie siłą pozbawioną swego wpływu, są już dzisiaj coraz słabsze, nawet wśród największych entuzjastów „silnej ręki”.

Dlatego też szerzenie nastrojów, zniechęcających do walki wyborczej, szerzących apatię wśród biernej masy jest wysoce szkodliwe. Trudno jest stwierdzić, kto prowadził tę propagandę, jakie są jej źródła i cele. Ale ta propaganda i dzisiaj jeszcze nie ustąpi. Była wielką zasługą listu pasterskiego Episkopatu polskiego, że mocno podkreślił on obowiązki, ciążyące na katolikach, wzięcia czynnego udziału w akcji wyborczej. Przypomniał on starą prawdę, że grzeszyć można nie tylko wiedzą, gdy się źle spełnia swoje obowiązki, lecz także i wtedy, gdy się zaniedbuje spełnienia swoich obowiązków.

Nie wolno nikomu lekceważyć sobie wyborów parlamentarnych. Nie wolno nikomu szerzyć zniechęcenia do akcji wyborczej. Ten kto to robi, świadomie czy nieświadomie, pracuje na rzecz zwycięstwa radykalizmu. Żywiły umiarkowane, któreby uległy tym nastrojom, popętałyby samobójstwo polityczne. Gdy zdolają się pozbyć jadu, szczepionego im przez rzekomych przeciwników parlamentarizmu i staną zwrócić do walki, prowadząc do niej wszystkie swoje siły, to wówczas zwyciężą. Bo faktem jest, że większość narodu polskiego nie pragnie przewrotu. R. Rybarski.

O koalicję czarno-czerwoną w Austrii.

(Korespondencja własna).

Wiedeń, w styczniu 1928 r.

Przed 3 mniej więcej miesiącami wystąpił leader socjalistów i były (pierwszy) kanclerz austriacki dr. Renner, z projektem zlikwidowania wszystkich nielegalnych organizacji bojowych, których działalność i samo istnienie stwarzają w Austrii atmosferę stałego podniecenia i zagrażają poważnie pokojowi wewnętrznemu. Równocześnie domagał się Renner przeprowadzenia w Austrii powszechnego rozbrojenia i nawiązania kontaktu między największymi dwoma obozami politycznymi, tj. socjal-demokratami i chrześcijańsko-społecznymi w celu stworzenia wspólnego programu konstruktywnego, na podstawie którego można byłoby przystąpić do ścisłej współpracy socjalistów z chrześcijańsko-społecznymi. Po-

